

Hírek, ismertetések

Összeállította: CSERNY Tibor, PALOTÁS Klára

Események, rendezvények

Beszámoló a 2016. évi Földtudományi
Vándorgyűlésről

A Magyarhoni Földtani Társulat háromévenként esedékes „Földtudományi Vándorgyűlést” az idén augusztus 24–27. között Sárospatakon, ezen a történelmi levegőjű, szakrális helyen, a Református Teológiai Akadémián rendeztük meg. A szervező társaságunk, ahogy ezt korábban elhatároztuk az OMBKE és a MGE voltak. Ez úton is köszönjük a házigazdánk, hogy befogadtak és hiszem, hogy a „spiritus loci” elősegítette konferenciánk sikerét és biztosította annak emelkedettebb szellemiségét.

Választásunk azért esett az Eperjes–Tokaji-hegység magyarországi területének (Zempléni-hegység), ezen belül is Tokaj–Hegyalja földtani felépítésének és Észak-Magyarország természeti és kulturális erőforrásainak középpontba helyezésére, mert ez a terület rendkívül megnyerő tájegységi szépségei mellett évszázadokon keresztül mind a mai napig az ország fontos nyersanyagainak és természeti értékeinek egyik nem nélkülözhető forrása.

A kétnapos konferencián és az elő-, valamint az utókiránduláson a természeti és kulturális erőforrások csaknem mindegyikét sorra vettük és áttekintést adtunk kiválóan felkészült szakembereink segítségével a lehetőségekről és a megoldandó feladatokról. Tokaj–Hegyalja a „Világörökség” részévé vált, ami annak rangos helyzetéből fakadóan egy sor olyan problémát állított a természeti erőforrásokhoz hozzájutni akaró bányászati iparág és a természetvédelem képviselői elé, melynek hosszú távú megoldatlansága nemkívánatos következményekhez vezet. Egyik célunk az értékes kultúrtáj megőrzése mellett az ásványi nyersanyagokhoz való hozzáférés egészséges harmóniájának megteremtése volt.

A Vándorgyűlésen több mint száz regisztrált résztvevővel, hat szekcióban több mint ötven előadás hangzott el a földtan, a közettan, a geofizika, a hidrogeológia, a geotermia, az érteletan, a bányászat, a környezet- és természetvédelem, a tudománytörténet és határtudományok területéről. Szakmai előadásaink mellett gondoltunk a helybéli, érdeklődő nagyközönségre is, ismeretterjesztő előadásokkal, majd ezt követően a pataki muzeális könyvtár megtekintésével. A meghirdetett „public” előadásokon bemutatkozott többek között az Aggteleki Nemzeti Park, de szó volt a borászat és a geológia kapcsolatáról, továbbá az év ásványáról, ősmaradványáról és nyersanyagáról, valamint a Föld és Ég viszonyáról, egységéről.

Vándorgyűlésünk szakmai tematikájának különlegességét az adta, hogy egyik szekciónk a „Föld és Ég” címet kapta, jelezve, hogy ezen a helyen a szakrális szellemi, és a racionális anyagi világ közötti átjárást is kerestük, és előadóink a földtan, a fizika, valamint a teológia és a bölcsészettudományok területéről kísérletet tettek a kozmikus világ titkainak integráltabb megközelítésére. A szekció előadásaihoz szervesen kapcsolódott egy kultúrtörténeti előkirándulás, amelynek útvonala felölelte Gönc, Vizsoly és Boldogkőváralja szakrális és történelmi emlékeit is.

Külön figyelmet szenteltünk hivatásunk nagy elődeinek évfordulóiról. A legnagyobb magyar geológusnak, SZABÓ Józsefnek éppen százötven éve jelent meg a Tokaj–Hegyalja földtana című,

térképpel is kiegészített monográfiája, amelyet a Tokaj alapítvány faximile kiadással és Tokaj városában egy bronz mellszobor állításával tett emlékezetessé. Programunk részeként elhelyeztük a kegyelet és a tisztelet koszorúit az emlékhelyeken. Telkibánya és Északkelet-Magyarország közeiteinek, értelepeinek nagy kutatója SZÉKYNÉ FUX Vilma professzorasszony születésének századik évfordulójára is megemlékeztünk. Társulatunk erre az alkalomra egy szép kiállítású emlékkötetet jelentett meg a kortársak, tanítványok írásaiból, köszönhetően a szerkesztők és a támogatók önzetlenségének. Telkibánya és Pálháza környéke neves kutatójának LIFFA Aurélnak, a Magyar Királyi Földtani Intézet volt igazgatójának halála hatvanadik évfordulójára emlékezve a Perlit 92 Kft. jóvoltából Pálházán emléktárat avattunk a szombati terepbejárás részeként. Aznap lepleztük le a telkibányai múzeum falán társulatunk márványtábláját, a Tokaji-hegységet kutató összes magyar geológus emlékére. Hagyományaink, történelmünk ápolása és ébrentartása nélkül nincs jelenünk, és bizonytalanná válhat a jövőnk is. Ezért tisztelettel és kegyelettel adóztunk mindazon elődeink és volt kollégáink előtt, akik a 19. századtól kezdve a nemrég elhunyt MÁTYÁS Ernőig ezen a csodálatos vidéken marandókat alkottak és az utókornak példát mutattak.

BAKSA Csaba

Szalamander Selmecbányán

Társulatunk az Országos Bányászati és Kohászati Egyesület meghívására az idén először vett részt hivatalosan a hagyományos selmeci szalamanderen 2016 szeptember 9-én. Ez a rendkívül felemelő évszázados hagyomány mindig igen sok szakembert mozgat meg nemcsak Magyarországról, de mindazon környező országokból, ahol a bányászati kulturális hagyományok az 1735-ben alapított Selmecbányai Bányászati Akadémiához kötődnek. Az egyenruhában felvonuló és paradézó bányász, kohász, erdész és geológus vendégek között, a több száz fős magyar delegáció első soraiban büszkén vittük a társulat zászlaját. A miskolci egyetemisták lelkes csapata volt ebben segítségünkre. A pénteken este, a fátylakkal, bányászzenekarral és énekszóval vonuló csapatot a helyi lakosok és érdeklődők többezres tömege tapssal és lelkes bekiabálásokkal üdvözölte. A két kilométeres útvonal a történelmi főutcán, a Kammerhofon haladt és a Szent Katalin Székesegeyháznál ért véget.

A jelentős eseményt több nyitó és záró program is kísérte, melyen társulatunk elnöke és főtitkára vett részt. Dél előtt a híres Belházy ház udvarán, amely 1770-től az Selmeci Bányászati Akadémia első saját épülete volt, és ahol a 18–19. században kémiai és kohászati oktatás folyt, emléktáblát avattunk. A selmeci polgármester asszony, a soproni polgármester, továbbá több helyi méltóság, valamint a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar dékánjának, és a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Kar dékánhelyettesének jelenlétében BÖHM József nyugalmazott miskolci dékán mondott ünnepi beszédet, majd leplezte le a réztáblát. Utóbbi emléket állít az Akadémia hagyományait napjainkban is aktívan őrző intézmények (Selmec, Sopron, Miskolc, Freiberg, Kassa, Leoben, Osztava, Zólyom) közötti 2001-ben, Kassán megkötött együttműködési megállapodásnak.

Délután, a magyar küldöttség a Szélnaknai Kapunál lévő temetőben megkoszorúzta a régi Akadémia professzorainak sírjait (PÉCH Antal, FALLER Károly, FARBAKY István, KERPELY Antal). Ezt követte az Óvárban lévő 1948/1949-es selmeci honvédeknek emléket állító szobor, majd az Akadémia volt Erdészeti épülete falán elhelyezett lévő emléktábla előtti tisztelgés. Rövid emlékbeszédek, szakmai himnuszok és a tradicionális énekek kísérték a megható eseményt.

Társulatunk részvétele az idej Szalamanderen szorosabbra fűzte a rokon szakmák közötti kapcsolatokat és reményt ad arra, hogy a jövőben mind a hivatalos szakmai, mind a hagyományörző eseményeken való közös részvétel elősegíti a hazai földtani kutatás és bányászat feltámasztásának esélyét.

BAKSA Csaba

TELEKI Domokos kiállítás a marosvásárhelyi Teleki Tékában

Amikor TELEKI Domokos 1798-ban 25 éves korában meghalt, édesapja, a Tékát alapító TELEKI Sámuel elrendelte, hogy fia minden kéziratát, az összes, életére vonatkozó emléket gyűjtsék össze. Ezek között a különféle kéziratok mellett, már egy komoly publikáció is volt, az útleírása, és nem utolsósorban egy gazdag ásványgyűjtemény, amelynek Domokos saját kezűleg írta meg a jegyzékét. Mindez gazdag anyag egy kiállítás rendezésére, amelyre első ízben ebben az évben került sor. Ennek oka egyrészt az lehetett, hogy az utóbbi évek kutatásai mindinkább feltárták TELEKI Domokos tudománytörténeti jelentőségét, másrészt az elmúlt években a Téka új vezetése különben is új lendületet adott a meglévő anyag, különösen az ásványgyűjtemény rendezésének és múzeumi hasznosításának.

A rendezés és az anyag kiválasztása PETELEI Klára könyvtáros érdeme. Ő különösen TELEKI Domokos útleírásainak dokumentálásában nagyon jól fel tudta használni eddigi szakmai tapasztalatait az Erdélyt bemutató régi térképek terén, amelyekről 2013-ban jelent meg alapvető gyűjteményes munkája (Descriptio Transylvaniae).

PETELEI Klára a kiállítás életrajzi vonatkozású részét a megnyitó beszédében így jellemezte:

„Sok TELEKI Domokosra vonatkozó életrajzi vonatkozású dokumentum őrződött meg, levelek, hozzá írt örömversek és több halotti megemlékezés. A családi bibliába a könyvtáralapító — többi gyermekei mellett — bejegyezte Domokos születését is. Érdekes egy 1818-ban írt lajstrom, amelyben megtaláljuk apa és fia köntöseinek leírását.

A számos gyerekkori füzet, egyetemi jegyzet Domokos szorgalmáról és jó képességeiről tanúskodik, herbáriuma természettudományi érdeklődését illusztrálja, és a kortársak vélekedései kiemelik igyekezetét és édesapja gondos nevelését. Már kilenc évesen jelzik, hogy ásványgyűjteménye és herbáriuma volt.”

„Kiállítottunk néhányat azokból a munkákból, amelyeket könyvében említ, és/vagy a saját könyvtárából származnak, és azt az útleírást, amely a híres angol utazó, Robert TOWNSON tollából született.”

„TELEKI Domokos széles érdeklődési körét mutatja be az utolsó tárló, ahol színdarabját, közigazgatási munkáját, fordítását, elmélkedését állítottuk ki.”

Az ásványkiállítás a maga nemében az első nyilvános bemutató a gyűjtemény több mint 200 éves fennállása alatt, mintegy száz kiválasztott ásványt tartalmaz. A bemutatást nagymértékben elősegítette, hogy SZAKÁLL Sándor előzőleg revidálta az egész gyűjteményt és VICZIÁN Istvánnal együtt közreműködött a bemutatandó példányok kiválasztásában. A kiállítás megrendezésében

CRĂCIUNEAN Ana-Monica doktorandus hallgató nyújtott segítséget. A gyűjtemény elsősorban erdélyi anyagokat tartalmaz. Jelentősége, hogy olyan bányahelyekről is vannak példányok, amelyek azóta már nem érhetőek el, vagy már kimerültek, mint pl. a csíkszentdomokosi termésrész, a mai Balánbánya közelében. Különösen érdekesek az Erdélyi-érchegységéből a termésarany és az aranytelluridok, a nagyágit és az „erdélyi érc”-nek is nevezett szilvanit. Ásványtani különlegességek a Boica melletti Tresztiaáról származó, finom kék színű kalcedon és a felsőszozlcsvai almandin. De bászai rézérc, Nagybánya környéki színes érc, felsőbányai antimónit (=„piskóltz”), barit (=„sujjag”), Selmecbánya nemesfém-ásványai és a veresvágási opál is képviselve van. A külföldi darabok közül a kor divatjának megfelelően szársországi csiszolt acháttájkép és karlsbadi, forrásvízből mészkiválással megkövesített virág is van. Egyéb külföldi anyag elvéve az Alpokból és Oroszországból került a gyűjteménybe (pl. berill). TELEKI Domokos nemzetközi elismertségét jelzi Lenz Ásványtan könyvének neki címzett ajánlása.

A kiállítás 2016. május 6-án nyílt meg. Előreláthatólag 2016. október közepéig lesz nyitva. Célszerű lenne legalább az ásványokat egy állandó kiállításon is bemutatni.

VICZIÁN István

Személyi hírek

DOBOS Irma tagtársunkat Péch Antal-emlékéremmel, BAKSA Csabát Mikovinyi Sámuel-emlékéremmel tüntette ki az OMBKE.

Az augusztus 20-i nemzeti ünnep alkalmából, ÁDER János köztársasági elnök megbízásából, SESZTÁK Miklós nemzeti fejlesztési miniszter állami kitüntetésekkel adta át 2016. augusztus 17-én, Budapesten. A „Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat” kitüntetést vehette át CSEH Zoltán (Colas Északkeleti Bányászati Kft.) a hazai út- és autópálya-építési, vasútpálya-korszerűsítési programok megvalósulását környezetkímélő bányászati technológiákkal előállított, minőségi alapanyagok biztosításával segítő munkája elismeréseként.

A nemzeti fejlesztési miniszter a Bányásznapi alkalmából társulatunk tagjainak az alábbi kitüntetésekkel adományozta:

„Kiváló Bányász” kitüntetésben részesültek:

ÁRGYELÁN JÓZSEF Tibor (Nitrokémia Zrt.)

DEÁK Ferenc (Kőka Kft.)

SZEBÉNYI Géza (Mecsekérc Zrt.)

„Miniszeri Elismerő Oklevél” kitüntetésben részesültek:

HORVÁTH Zoltán (MFGI)

KOVÁCS Gábor (Veszprém Megyei Kormányhivatal)

ZSADÁNYI Éva (MBFH)

„35 éves szolgálatért” oklevelet kapott:

GOMBÁRNÉ FORGÁCS Gizella (MBFH).

A Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának Tanácsa „Pro Facultate Rerum Metallicarum” érmet adományozott: BAKSA Csaba MFT elnöknek, a Műszaki Földtudományi Kar munkájában való részvételéért, a Kar és a Magyarhoni Földtani Társulat közötti kapcsolat elmélyítésében játszott önzetlen szerepvállalásáért, valamint a Miskolci Egyetem népszerűsítését elősegítő tevékenységéért.

CSERNY Tibor MFT főtábornak, a Műszaki Földtudományi Kar akadémiai vonalon történő elismertségének növelésében játszott kiemelkedő szerepének, valamint a kar földtani és hidrogeológiai oktatási és kutatási tevékenységének támogatásában végzett munkájának elismeréseként.

Gyászír

Fájdalommal tudatjuk, hogy Dr. BÁN Miklós, FUXREITER András, VIZY Béla, ENCSY György és SZEREDI Miklós tagtársunk elhunyt.

Emlékük szívünkben és munkáinkban tovább él!

Könyvismertetés

Ígéretek könyve

KARÁTSÓN DÁVID: Vulkanológia II.

ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2014. 279 oldal. ISBN 978 963 312 212 9

Még a múlt században, 1998-ban jelent meg KARÁTSÓN DÁVID Vulkanológia I című jegyzetének első kiadása az ELTE Eötvös Kiadónál, s annak Bevezetésében már olvashattuk a tervezett második kötet tematikájáról is. A vulkanológiával foglalkozó vagy az aziránt érdeklődő szakembereknek és hallgatónak tehát valóban régi vágya teljesült azzal, hogy végre kézbe vehetik a munka második kötetét is; ráadásul nem a puhafedeles jegyzet-, hanem keményítáblás, „igazi” könyvformátumban. Noha a mű valóban a jegyzet folytatása (ezt a szövegben az első kötetben kifejtettekre való számos visszautalás is bizonyítja), önálló munkaként is megállja a helyét. Amint a Szerző az első részben ígérte, e munkája a vulkanizmus által létrehozott elsődleges és másodlagos formákkal, valamint más égitestek vulkáni jelenségeivel és formakincsével foglalkozik.

A könyv a következő hét fő fejezetre oszlik: 1. Vulkanók, vulkántípusok; 2. Kalderák; 3. Lepusztulásfolyamatok aktív vulkánokon; 4. A vulkánok hosszú távú lepusztulása, eróziós formakincs; 5. Vulkanói működés és éghajlat; 6. Vulkanosság a Naprendszerben; 7. A tűzhányótevékenység megfigyelése (vulkán-monitoring): vulkáni kockázatok kezelése. (Utóbbi két fejezet HARGITAI Henrik, ill. KÓSIK Szabolcs társszerzőségével készült.) Bár e tematikus felosztás lényegében megegyezik a vulkanológiai alpművekével (lásd például Peter FRANCIS: Volcanoes – A Planetary Perspective című „klasszikusát”), ám KARÁTSÓN DÁVID munkájának e vonatkozásban van egy differentia specificája, nevezetesen a vulkánok hosszú távú lepusztulásáról és eróziós formakincséről szóló 4. fejezet.

E hagyományos megközelítésben geomorfológiai kérdéskörnek vulkanológiai alapon történő igen alapos és részletes áttekintése nemzetközi viszonylatban is ritka, a magyar nyelvű szakirodalomban pedig egyértelműen hiánypótló. A hatalmas ismeretanyagot közlő mű stílusa igen gördülékeny, a lényeg kiemelését, illetve az inkább csak a tájékoztatást szolgáló ismeretek elkülönítését didaktikus tipográfiai eszközökkel (vastag betűs kiemelések, ill. kisebb betűméret) is segíti. Ugyancsak elismerés illeti a szerzőt megértést igencsak elősegítő nagyszámú ábra és fénykép közléséért, azt azonban sajnálattal meg kell állapítanom, hogy néhány fénykép és ábra nyomdai kivitelezése kifogásolható minőségű.

KARÁTSÓN DÁVID e munkája fontos és hasznos minden földtudomány szakos hallgató számára, a Kárpát-medence vulkáni hegységeivel foglalkozók szakembereknek pedig „kötelező” olvasmány. A Szerző az Előszóban ígéretet tesz a két kötet egységes újrakiadására. Őszintén remélem, hogy a tervezett kötetet hamarosan és méltó kiállításban vehetjük kézbe.

RÓZSA PÉTER

PÓKA TERÉZ, KOZÁK MIKLÓS, RÓZSA PÉTER (szerk.):
SZÉKYNÉ FUX VILMA 100

Száz éve született és 10 éve hunyt el SZÉKYNÉ FUX Vilma, sokak szeretett és tisztelt Minkája, a fiatalabbak „Professzornője”. Tanítványai, kollégái és barátai már évek óta tervezték, hogy munkássága és személye előtt tisztelegve kötetbe rendezve megjelenessék a róla szóló visszaemlékezéseket valamint a hatalmas életmű egyes részeire vonatkozó értekezéseket. Születésének centenáriumán, köszönhetően a nagylelkű szponzorációnak, ennek anyagi fedezetét is sikerült megteremteni.

A kötet, társulatunk elnöke, BAKSA Csaba előszavát és a szerkesztők bevezető gondolatait követő első írás SZÉKYNÉ életútját lánya szemével mutatja be (SZÉKY Annamária: Anyukám a professzornő). Az ezt követő néhány tanulmány szintén az életutat, illetve annak hosszabb szakaszait ismertetik (KOZÁK Miklós, MCINTOSH Richard William, RÓZSA Péter, illetve VITÁLIS György írásai). KISVARSÁNYINÉ BOGNÁR ÉVA, KISVARSÁNYI Géza és MÁTYÁS Ernő személyes emlékeit osztja meg az Olvasóval. A harmadik blokkban a tudósi életmű, illetve annak egy-egy fontos területének elemzését-értékelését olvashatjuk. PÓKA Teréznek a teljes életműt átfogó értékelése után GYARMATI Pál SZÉKYNÉnek a Tokaji-hegység és a Tiszántúl neogén vulkanizmusának vizsgálatában elért eredményeit mutatja be; ZELENKA Tibor Telkibánya és a Kárpát-medence ércesedésével kapcsolatos kutatásait elemzi; VICZIÁN István szedimentológiai, talajtani és agyagásványtani kutatásait értékeli; TÓTH Álmos pedig SZÉKYNÉ és a magyar bauxitkutatás, alig-alig ismert kapcsolatáról ír. Ugyancsak TÓTH Álmos adja közre azt a tudománytörténeti értékű levelet, melyben a kiváló FERENCZI István professzor (1890–1966) mond véleményt szeretett tanítványáról, FUX Vilmáról. Ezt követően PAPP Péter SZÉKYNÉ tudománytörténeti tevékenységéről írt dolgozatát olvashatjuk, végül DUDICH Endre összegzi felsorolásszerűen a Professzornőnek a Magyarhoni Földtani Társulatban betöltött tisztségeit.

Szerkesztőtársaim nevében e helyt is köszönetet mondok a kötet minden szerzőjének. Külön köszönetet illeti azokat, akik nagylelkű anyagi hozzájárulása lehetővé tette a kiadvány megjelenését, elsősorban főtámogatóknak a Terrapeuta Kft-nek, s személy szerint annak ügyvezetőjének, az egykori tanítványnak, PAPP Lajosnak, valamint a KISVARSÁNYI családnak. Köszönettel tartozunk az ugyancsak volt tanítványnak, PIROS Olgának, akinek lelkes szerkesztői munkája nélkül e kötet a Vándorgyűlésre biztosan nem készült volna el.

RÓZSA PÉTER

Tokaj-Hegyalja bányászatának története

A világhírű magyar bányászat átfogó története megírásának első kezdeményezője WENZEL Gusztáv volt, aki 1880-ban kiadott „Magyarország bányászatának kritikai története” című munkájában, levéltári adatokra támaszkodva, elsősorban bányajog szempontjából a 17. századig ismerteti iparágunkat.

Hosszú évek, évszázadok teltek el azóta, háborúk, politikai, gazdasági viharok az ország határait is megváltoztatták. Ez az oka annak, hogy a millicentenárium évig kellett várni, hogy a megváltozott társadalmi viszonyokat és határokat is figyelembe véve, megjelenjen magánkezdeményezésre, állami támogatás nélkül, „Magyarország bányászatának évezredes története” 5 kötetben. Ezzel nem fejeződött be a magyar bányászattörténet adatainak összegyűjtése, megírása. Legtöbb bányavállalat vagy szénmedence a termelés beszüntetése után 1–2 évvel megírta

működési területe részletes történetét legfontosabb termelési adataival.

Tokaj-Hegyalja bányászattörténetéről több tanulmány, kiadvány készült. Ezek közül meg kell említeni a KUN Béla szerkesztésében 1989-ben megjelent „25 éves az Országos Érc- és Ásványbányák” című könyvet, amelyben rövid összefoglalás olvasható Tokaj-Hegyalja bányászattörténetéről is. Az ezt követő évek voltak a legmozgalmasabbak az ÓÉÁ vállalat életében.

Új előkészítő művek kezdték meg termelésüket, de több termelőüzem bezárásra kényszerült. Ezekben az években történt a cég üzemeinek visszafejlődése, megszűnése, privatizációja. Erről az időszokról kevés tanulmány jelent meg, ezért egy átfogó, dokumentációk alapján összeállított kiadvány a mai napig hiányzik. Célszerű volt kihasználni azt az utolsó lehetőséget, amikor még a bezárt üzemek pusztulásra ítélt levéltári rendelkezésre állnak. Értékesek azok a személyes élmények, adatok, amelyekkel a dokumentációkat azok a szakemberek egészítik ki, akik az utolsó évtizedekben a bányászatot közvetve, vagy közvetlenül irányították. Ezek teszik személyessé, színesebbé a történetírást.

Tokaj-Hegyalja földrajzilag lehatárolt területe Magyarországnak, bányászata történetének vizsgálatánál ezt mégis tágabban kell értelmezni. A Zempléni-hegység bányái szervezetileg voltak tagjai a tokaj-hegyaljai üzemeket irányító vállalatoknak és tájegység-

ben is összekapcsolódtak a Szerencsi-öböltől a Hernád-völgyig.

Jelen kiadványunkban sem a hozzáférhető dokumentációk, sem a bányüzemek jellege nem azonos, ezért az egyes fejezetek arányában, terjedelmében és tartalmában nem volt követhető egységes szerkezet.

A fejezetek írói elsősorban a bányák történetének a megírását tartották szem előtt, de sok esetben szükségessé vált, hogy rövid geológiai ismereteket is közöljenek. A forrásmunkák, irodalmi hivatkozások gyakran átfedésben vannak, de alkalmasak arra, hogy könnyen fellelhető forrásként szolgáljanak a további kutatásokhoz, vagy azok számára, akik részletesebb tájékoztatást kívánnak nyerni. A közölt ábrák, fényképek figyelmeztetnek arra, hogy milyen fontosak az ilyen irányú dokumentációk is. Több ipartörténeti jelentőségű kutatással, vagy bányászati tevékenységgel kapcsolatban alig található fényképes, vagy térkép dokumentáció.

MÁTYÁS Ernő már évekkel ezelőtt célul tűzte ki, hogy Tokaj-Hegyalja bányászatának történetét írják meg és dokumentálják. Erre csak ebben az évben kerülhetett sor fia, MÁTYÁS Szabolcs révén, aki a Geoproduct Kft. vállalkozása keretében kiadta e hiánypótló munkát.

BENKE István